

طرح دوره نظری و عملی (Course Plan)

نام درس: اصول و مبانی اپیدمیولوژی بیماری های غیرواگیر (شماره درس: ۱۴۱۳۵۱۰۰۲)	
سال تحصیلی: ۱۴۰۳ - ۱۴۰۴	نیمسال تحصیلی: اول
گروه آموزشی: اپیدمیولوژی و آمارزیستی	فراگیران: دانشجویان کارشناسی ارشد اپیدمیولوژی
روز برگزاری کلاس: دوشنبه ها	ساعت برگزاری کلاس: ۱۰:۰۰ تا ۱۲:۰۰
تعداد و نوع واحد (نظری/عملی): ۲ واحد (نظری)	دروس پیش نیاز: ندارد
نام مسئول درس: دکتر آسیه منصوری	آدرس دفتر: دانشکده بهداشت/ گروه اپیدمیولوژی و آمار
تلفن: ۰۳۱۳۷۹۲۳۲۵۴	ساعت و روزهای تماس: شنبه ۱۰-۱۲ و دوشنبه ۱۰-۱۳
آدرس Email: mansouri.arn@gmail.com	

شرح درس

در این واحد درسی دانشجویان با فراگرفتن اپیدمیولوژی بیماریهای غیر واگیر با سیر طبیعی، حیطه های کلیدی اصول و مبانی و راهبردهای برنامه ریزی برای پیشگیری و کنترل بیماریهای غیر واگیر آشنا میشوند.

هدف کلی درس

دانشجو پس کامل کردن این درس قادر خواهد بود چشم اندازهای اپیدمیولوژی بیماریهای غیر واگیر را تعریف و درک لازم از اهمیت گذار اپیدمیولوژیک با تاکید به مشکلات رایج متدولوژیک این گروه از بیماریها بعنوان بار عمده بیماریها در ایران و جهان را داشته باشد. شناخت از عوامل خطر مشترک قابل تغییر این بیماریها را در طول عمر یک فرد پیدا کند. برنامه های غربالگری، مراقبت و روشهای مداخله کنترل بیماریهای غیرواگیر را به عنوان ابزار موثر و کارا در بهداشت عمومی بداند. رابطه فقر اقتصادی و بیماریهای غیر واگیر را مورد توجه قرار دهد و با اطلاع از منابع داده ها و اطلاعات مرتبط در ایران و جهان اپیدمیولوژی و گزارش توصیفی-تحلیلی بیماریهای غیرواگیر مهم ایران را تهیه و ارائه نماید.

اهداف اختصاصی درس (در سه حیطه دانشی، نگرشی و مهارتی)

- دانشجو با اهداف سازمان جهانی بهداشت در مورد اپیدمیولوژی بیماری های غیرواگیر تا سال ۲۰۲۰ آشنا شود.
- دانشجو برنامه عملیاتی جهانی پیشگیری و کنترل بیماری های غیرواگیر در سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۰ و اجزای آن برنامه را بشناسد.
- دانشجو با بار جهانی و ملی بیماری های غیرواگیر و عوامل خطر آنها آشنا شود.
- دانشجو با مداخلات هزینه-اثربخش در زمینه پیشگیری و کنترل بیماری های غیرواگیر آشنا شده و اهمیت آنها را درک نماید.
- دانشجو اجزای بسته خدمات اساسی پیشگیری و کنترل بیماری های غیرواگیر را بشناسد.
- دانشجو نکات لازم در زمینه اپیدمیولوژی بیماری های غیرواگیر مهم (بیماری های قلبی-عروقی، پرفشاری خون، دیابت، چاقی، سرطان ها، بیماری های مزمن تنفسی، سوانح و حوادث، افسردگی و اختلالات اضطرابی، اسکروز متعدد، سوء تغذیه پروتئین-انرژی، ناهنجاری های مادرزادی و اختلالات ژنتیکی، کم کاری مادرزادی تیروئید، خودکشی و خودسوزی، اختلالات ناشی از کمبود ید، پوکی استخوان و تالاسمی) با تاکید بر مقدمه و تعاریف آنها، بار آنها، اندازه های توصیفی؛ روند زمانی؛ سیر طبیعی و عوامل خطر آنها؛ توزیع جغرافیایی آنها در جهان و ایران و برنامه های پیشگیری، کنترل و مراقبت آنها در جهان و ایران را فرا بگیرد.

منابع اصلی درس

۱. شورای نویسندگان با سرپرستی دکتر پروین یآوری: مرجع اپیدمیولوژی بیماریهای شایع ایران : جلد دوم – بیماریهای غیر واگیر، تهران، انتشارات گپ- فصل های مربوط به سرفصل های ارائه شده در کلاس.
۲. شورای نویسندگان با سرپرستی دکتر پروین یآوری: مرجع اپیدمیولوژی بیماریهای شایع ایران : جلد سوم- سرطان ها، تهران، انتشارات گپ- فصل های مربوط به سرفصل های ارائه شده در کلاس.

منابع فرعی درس

3. Banatvala N, Bovet P. Noncommunicable diseases: a compendium. London and New York: Routledge, Taylor & Francis 2023. Noncommunicable Diseases: A Compendium - 1st Edition - Nick Banatvala (routledge.com)
4. Global action plan for the prevention and control of noncommunicable diseases 2013–2020. Geneva, World Health Organization; 2013. Available from: who.int/nmh/events/ncd_action_plan/en/.
5. Sustainable Development Goals. New York, The United Nations.
6. Peykari, N., Hashemi, H., Dinarvand, R. et al. National action plan for non-communicable diseases prevention and control in Iran; a response to emerging epidemic. J Diabetes Metab Disord 16, 3 (2017). <https://doi.org/10.1186/s40200-017-0288-4>
7. Organization WH. Tackling NCDs: 'best buys' and other recommended interventions for the prevention and control of noncommunicable diseases. World Health Organization; 2017.

شیوه تدریس

سخنرانی و اسلاید

نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی

انجام تکالیف تعیین شده : ۲ نمره، ارائه مباحث تعیین شده برای تدریس در کلاس: ۳ نمره، امتحان کتبی پایان ترم : ۱۵ نمره

سیاست مسئول دوره در مورد برخورد با غیبت و تاخیر دانشجو در کلاس درس

به ازای هر غیبت (در صورت مجاز نبودن) به میزان ۰,۲۵ از نمره نهایی دانشجو کسر می گردد.

مسئولیت های فراگیران

- حاضر شدن در کلاس قبل از مدرس
- حضور فعال در کلاس و شرکت در بحثهای کلاسی
- رعایت نظم و انضباط عمومی
- مطالعه دروس تدریس شده در جلسات کلاسی
- انجام تکالیف کلاسی شامل تمرین های واگذار شده و ارائه مباحث مورد نظر استاد درس

تاریخ امتحان میان ترم : برگزار نمی شود

تاریخ امتحان پایان ترم: مطابق با تقویم آموزشی دانشگاه

سایر تذکرات مهم برای دانشجویان

- در صورتی که به هر دلیلی آلودگی هوا، بارندگی و ... امکان برگزاری جلسه حضوری وجود نداشته باشد، جلسه به صورت آنلاین برگزار خواهد شد.

- استفاده از تلفن همراه در کلاس، ممنوع می باشد.
- گفتگو دانشجویان با یکدیگر، حین سخنرانی مدرس یا ارائه دانشجو ممنوع می باشد.
- ساعت و تاریخ امتحان کتبی، مطابق با تقویم آموزشی دانشکده می باشد. در صورت نیاز به تغییر، با موافقت آموزش دانشکده بهداشت، تغییر بلامانع خواهد بود.

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس: اصول و مبانی اپیدمیولوژی بیماری های غیرواگیر نیمسال اول ۱۴۰۴ - ۱۴۰۳

ردیف	تاریخ	ساعت	عنوان	مدرس	آمادگی لازم دانشجویان قبل از شروع کلاس
۱	۱۴۰۳/۰۶/۱۹	۱۰ تا ۱۲	آشنایی با دانشجویان، معرفی اهداف درس، ارائه طرح دوره، کلیات گذار اپیدمیولوژیک، مقدمه ای بر اپیدمیولوژی بیماری های غیرواگیر	دکتر منصوری	-
۲	۱۴۰۳/۰۶/۲۶	۱۰ تا ۱۲	بار جهانی و ملی بیماریهای غیرواگیر و عوامل خطر آنها	دکتر منصوری	-
۳	۱۴۰۳/۰۷/۰۲	۱۰ تا ۱۲	بیماری های غیرواگیر و اهداف توسعه پایدار	دکتر منصوری	مطالعه جلسه قبل - ارائه نتایج مربوطه به تکلیف تعیین شده در جلسه قبل
۴	۱۴۰۳/۰۷/۰۹	۱۰ تا ۱۲	برنامه عمل جهانی بیماری های غیرواگیر	دکتر منصوری	مطالعه جلسه قبل - ارائه نتایج مربوطه به تکلیف تعیین شده در جلسه قبل
۵	۱۴۰۳/۰۷/۱۶	۱۰ تا ۱۲	مداخلات هزینه اثر بخش پیشگیری و کنترل بیماری های غیرواگیر	دکتر منصوری	مطالعه جلسه قبل - ارائه نتایج مربوطه به تکلیف تعیین شده در جلسه قبل
۶	۱۴۰۳/۰۷/۲۳	۱۰ تا ۱۲	خدمات پیشگیری و کنترل بیماری های غیرواگیر، بسته خدمات اساسی پیشگیری و کنترل بیماری های غیرواگیر	دکتر منصوری	مطالعه جلسه قبل - ارائه نتایج مربوطه به تکلیف تعیین شده در جلسه قبل
۷	۱۴۰۳/۰۷/۳۰	۱۰ تا ۱۲	اجزای بسته خدمات پیشگیری و کنترل بیماری های غیرواگیر	دکتر منصوری	مطالعه جلسه قبل - ارائه نتایج مربوطه به تکلیف تعیین شده در جلسه قبل
۸	۱۴۰۳/۰۸/۰۷	۱۰ تا ۱۲	خدمات پیشگیری و کنترل بیماری های غیرواگیر، برنامه ایراپن	دکتر منصوری	مطالعه جلسه قبل - ارائه نتایج مربوطه به تکلیف تعیین شده در جلسه قبل
۹	۱۴۰۳/۰۸/۱۴	۱۰ تا ۱۲	نظام مراقبت بیماری های غیرواگیر	دکتر منصوری	مطالعه جلسه قبل - ارائه نتایج مربوطه به تکلیف تعیین شده در جلسه قبل
۱۰	۱۴۰۳/۰۸/۲۱	۱۰ تا ۱۲	خدمات پیشگیری و کنترل بیماری های غیرواگیر، بسته خدمات قلب و عروق	دکتر منصوری	مطالعه جلسه قبل - ارائه نتایج مربوطه به تکلیف تعیین شده در جلسه قبل
۱۱	۱۴۰۳/۰۸/۲۸	۱۰ تا ۱۲	اپیدمیولوژی بیماری های قلبی-عروقی (اجزای بسته خدمات قلب و عروق) / اپیدمیولوژی پرفشاری خون	دکتر منصوری	مطالعه جلسه قبل - ارائه نتایج مربوطه به تکلیف تعیین شده در جلسه قبل
۱۲	۱۴۰۳/۰۹/۰۵	۱۰ تا ۱۲	اپیدمیولوژی دیابت / اپیدمیولوژی چاقی	دانشجویان	مطالعه جلسه قبل - ارائه نتایج مربوطه به تکلیف تعیین شده در جلسه قبل
۱۳	۱۴۰۳/۰۹/۱۲	۱۰ تا ۱۲	اپیدمیولوژی سوانح و حوادث / اپیدمیولوژی خودکشی	دانشجویان	مطالعه جلسه قبل - ارائه نتایج مربوطه به تکلیف تعیین شده در جلسه قبل
۱۴	۱۴۰۳/۰۹/۱۹	۱۰ تا ۱۲	اپیدمیولوژی ناهنجاری های مادرزادی و کم کاری مادرزادی تیروئید / اپیدمیولوژی اختلالات ژنتیکی	دانشجویان	مطالعه جلسه قبل - ارائه نتایج مربوطه به تکلیف تعیین شده در جلسه قبل
۱۵	۱۴۰۳/۰۹/۲۶	۱۰ تا ۱۲	اپیدمیولوژی سرطان ها	دانشجویان	مطالعه جلسه قبل - ارائه نتایج مربوطه به تکلیف تعیین شده در جلسه قبل
۱۶	۱۴۰۳/۱۰/۰۳	۱۰ تا ۱۲	اپیدمیولوژی اسکروز متعدد / آلزایمر / افسردگی و اختلالات اضطرابی	دکتر منصوری	مطالعه جلسه قبل - ارائه نتایج مربوطه به تکلیف تعیین شده در جلسه قبل

مطالعه جلسه قبل - ارائه نتایج مربوطه به تکلیف تعیین شده در جلسه قبل	دکتر منصوری	اپیدمیولوژی سوء تغذیه پروتئین - انرژی / پوکی استخوان / تالاسمی	۱۰ تا ۱۲	۱۴۰۳/۱۰/۱۰	۱۷
--	-------------	---	----------	------------	----